

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare samt 13 och 22 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om pension för lantbruksföretagare och lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare ändras. Det föreslås att ett register över besök på jordbrukslägenheter inom ramen för företagshälsovården för lantbruksföretagare inrättas i Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Registret gör det lättare att genomföra gårdsbesök i enlighet med den plan som uppgjorts för företagshälsovården. Med hjälp av registret är det möjligt att följa upp hur gårdsbesöken har genomförts och likaså att styra lantbruksexperternas deltagande i de gårdsbesök som har väsentlig betydelse för företagshälsovården för lantbruksföretagare. Med hjälp av besöksregistret effektivteras även den rådgivning till lantbruksföretagare om arbetarskydd och hälsorisker som är nödvändig för att förebygga olycksfall i arbete och yrkessjukdomar hos lantbruksföretagare. Utöver detta har Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt också till uppgift att allmänt

främja att företagshälsovården för lantbruksföretagare genomförs effektivt.

Det föreslås att bestämmelser om Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts uppgifter i anslutning till genomförandet av företagshälsovården för lantbruksföretagare intas i lagen om pension för lantbruksföretagare. Vidare föreslås att de kostnader som hänförs till de uppgifter som anknyter till genomförandet av företagshälsovården för lantbruksföretagare finansieras via olycksfallsförsäkringssystemet för lantbruksföretagare.

Förslaget ökar inte statens kostnader för olycksfallsförsäkringssystemet för lantbruksföretagare, men Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt påförs nya uppgifter på grund av det. Av den orsaken hänförs sig propositionen till budgetpropositionen för 2005 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2005.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Med olycksfalls- och yrkessjukdomsstatistiken som utgångspunkt är jordbruket en ganska riskfylld näring. För lantbruksföretagarna spelar företagshälsovården en mycket viktig roll när det gäller att bevara och upprätthålla arbetsförmågan och förebygga olycksfall i arbete och yrkessjukdomar.

Den nya lagen om företagshälsovård (1383/2001) trädde i kraft den 1 januari 2002. Bestämmelserna i den gäller lantbruksföretagare i egenskap av arbetsgivare. Lantbruksföretagaren kan själv ansluta sig till företagshälsovården på frivillig basis. I företagshälsovården för lantbruksföretagare ingår de förebyggande företagshälsovårdstjänster som föreskrivs i 12 § i lagen om företagshälsovård. Sjukvård och andra hälsovårdstjänster ingår inte däri. När det gäller företagshälsovården för lantbruksföretagare är gårdsbesöken den grund på vilken verksamheten bygger. Målen för samt planeringen och uppföljningen av verksamheten skall utformas på grundval av arbetsförhållandena på gården och de hälsorisker de ger upphov till. Ett viktigt mål för gårdsbesöken är att förbättra säkerheten i arbetet och förebygga yrkessjukdomar.

Ett av de viktigaste syftena med den totalreform av arbetspensionssystemet som trädde i kraft från ingången av 2005 (RP 242/2002 rd) är att få arbetstagare och företagare att gå i pension vid högre ålder. Att förnya rehabiliteringssystemet inom arbetspensioneringen har varit en viktig del av totalreformen av arbetspensionssystemet. De arbetstagare och företagare, som konstaterats löpa risk att bli arbetsoförmögna inom de närmaste åren på grund av sjukdom, skada eller lyte, har sedan ingången av 2004 rätt till yrkesinriktad rehabilitering från arbetspensionsanstalterna. När det gäller lantbruksföretagare kan den yrkesinriktade rehabiliteringen också förverkligas i form av näringsstöd för anskaffning av anläggning som underlättar arbetet. Syftet med rehabiliteringsreformen är att stöda arbetsta-

gare och företagare att orka i arbetet så länge som möjligt genom att i ett tillräckligt tidigt skede inleda rehabiliteringsåtgärder för dem som är i behov av yrkesinriktad rehabilitering. Företagshälsovården har en central ställning när det gäller att hänvisa till rehabilitering. För lantbruksföretagarnas vidkommande har gårdsbesöken inom ramen för företagshälsovården en väsentlig betydelse när det gäller att förverkliga förebyggande företagshälsovårdstjänster och observera behov av yrkesinriktad rehabilitering hos lantbruksföretagarna.

2. Nuläge

2.1. Lagstiftning om och verkställighet av företagshälsovård för lantbruksföretagare

Innehållet i företagshälsovården för lantbruksföretagare

Lagen om företagshälsovård, som trädde i kraft från ingången av 2002, gäller i tillämpliga delar även företagshälsovården för lantbruksföretagare. Med företagshälsovård avses verksamhet som utövas av yrkesutbildade personer och sakkunniga inom företagshälsovården och som främjar förebyggande av sjukdomar och olycksfall i anslutning till eller som följd av arbetet, hälsa och säkerhet i arbetet och arbetsmiljön, verksamheten bland de anställda samt arbetstagarnas hälsa och arbets- och funktionsförmåga. I 12 § i lagen om företagshälsovård finns bestämmelser om vad som i enlighet med god företagshälsovårdspraxis hör till företagshälsovården.

Till god företagshälsovård hör bland annat att utvärdera hälsa och säkerhet i arbetet med hjälp av upprepade arbetsplatsutredningar och andra metoder inom företagshälsovården. Via utredningarna om arbetsförhållandena skaffas information om lantbruksföretagarens arbete och arbetsmiljö samt uppskattas hur de inverkar på arbetstagarens hälsa. När det gäller lantbruksföretagare genomförs

arbetsplatsutredningarna i form av gårdsbesök samt intervjuer om arbetsförhållandena i företagshälsovårdsenheterna.

Enligt gällande rekommendation om god företagshälsovårdspraxis för lantbruksföretagare skall ett gårdsbesök göras på varje ny gård som ansluter sig till företagshälsovården. Därefter borde gårdsbesök göras vart fjärde år, vid behov oftare. På grundval av gårdsbesöket skall en plan för gården uppgöras där de kommande tjänsterna från företagshälsovården noteras. Behovet av hälsokontroller planeras utifrån de riskfaktorer som kommit fram under gårdsbesöket eller i samband med intervjun om arbetsförhållandena. Genom intervjuerna om arbetsförhållandena, som bör göras med fyra års mellanrum, uppdateras uppgifterna om lantbruksföretagarens arbetsmiljö mellan gårdsbesöken. Till företagshälsovården för lantbruksföretagare hör också i lagen om företagshälsovård avsedd verksamhet för att bevara arbetsförmågan och likaså skall information och vägledning ges i frågor som gäller hälsa och säkerhet i arbetet.

Verkställigheten av företagshälsovården för lantbruksföretagare

Verkställigheten av företagshälsovården ombesörjs i detta nu av hälsovårdscentralerna och privata serviceproducenter inom företagshälsovården. Enligt 14 § i folkhälsolagen (66/1972) har kommunen skyldighet att ordna i lagen om företagshälsovård avsedd företagshälsovård för de lantbruksföretagare som är verksamma inom kommunen. Anslutningen till företagshälsovården baserar sig på frivillighet. En person som försäkrats enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) kan höra till företagshälsovården för lantbruksföretagare. Största delen av lantbruksföretagarna har ingått avtal om företagshälsovård med en hälsovårdscentral som upprätthålls av en kommun eller samkommun.

Den allmänna styrningen av och skapandet av verksamhetsförutsättningar för företagshälsovården hör till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. För planering och utveckling av verksamheten finns inom ministeriet en delegation för företags-

hälsovård. Institutet för arbetshygien bedriver forsknings- och serviceverksamhet inom företagshälsovårdssektorn.

Verkställigheten av företagshälsovården för lantbruksföretagare utvecklades genom lagändringar som trädde i kraft från ingången av 1999. För att effektivisera företagshälsovården intogs i lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård (859/1984) bestämmelser om centralenheten för lantbruksföretagares företagshälsovård som grundas i samband med Institutet för arbetshygien (1042/1998). Centralenheten har bland annat haft till uppgift att utveckla och undersöka innehållet i företagshälsovården för lantbruksföretagare, utbilda sakkunniga inom lantbruket och företagshälsovårdspersonal, informera om aktuella frågor i anslutning till företagshälsovården för lantbruksföretagare samt att uppmuntra lantbruksföretagare att ansluta sig till företagshälsovården.

Genom en lagändring i anslutning till olycksfallsförsäkringssystemet för lantbruksföretagare (1043/1998), som trädde i kraft från ingången av 1999, strävade man efter att få lantbruksföretagarna att ansluta sig till företagshälsovården. I 17 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981) intogs bestämmelser om att lantbruksföretagaren beviljas en 20 procents nedsättning av olycksfallsförsäkringspremien, om han/hon den 1 oktober före det år som försäkringspremien gäller har omfattats av företagshälsovården. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt ser till att premienedsättningen beviljas och med stöd av 22 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare har pensionsanstalten rätt att av företagshälsovårdsenheterna få sådana uppgifter om de lantbruksföretagare som omfattas av företagshälsovården som behövs för verkställigheten av premienedsättningssystemet.

Kostnaderna för företagshälsovården för lantbruksföretagare och ersättandet av dem

Enligt 21 § i folkhälsolagen har kommunen rätt att uppbära avgifter för ordnande av företagshälsovård. Bestämmelser om uppbärande av avgifter finns i lagen (734/1992) och förordningen (912/1992) om klientavgifter inom

social- och hälsovården. En lantbruksföretagare som ansluter sig till företagshälsovården är skyldig att till hälsovårdscentralen erlägga avgift för olika åtgärder och funktioner i enlighet med de grunder som föreskrivs i förordningen. Kommunen eller samkommunen beslutar om avgifternas storlek. Från de avgifter som skall uppbäras hos lantbruksföretagare avdras de ersättningar som Folkpensionsanstalten med stöd av 29 § i sjukförsäkringslagen (364/1963) betalar till hälsovårdscentralen.

En lantbruksföretagare kan också ingå ett företagshälsovårdsavtal med en privat serviceproducent inom företagshälsovården. Företagarens rätt att få ersättning för kostnaderna för den företagshälsovård som den privata serviceproducenten tillhandahåller bestäms då med stöd av 29 § i sjukförsäkringslagen.

Enligt 1 § i lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård (859/1984) är företagshälsovårdens gårdsbesök avgiftsfria för lantbruksföretagaren, om besöken görs på en hälsovårdscentralens försorg. Staten ersätter de kostnader gårdsbesöket orsakat den hälsovårdscentral som upprätthålls av kommun eller samkommun. Från kostnaderna avdras först den andel kommunen eller samkommunen med stöd av sjukförsäkringslagen erhållit av Folkpensionsanstalten.

2.2. Bedömning av nuläget

Företagshälsovårdens viktigaste uppgift är att förebygga arbetsrelaterade sjukdomar genom att eliminera och minska hälsorisker i arbetsmiljön och arbetsmetoderna samt att göra det lättare för dem som redan insjuknat att klara sig i arbetet. För lantbruksföretagares vidkommande har arbetsförhållandena och -metoderna en väsentlig betydelse då fråga är om att förebygga arbetsrelaterade sjukdomar och yrkessjukdomar liksom även när det gäller att upprätthålla arbetsförmågan.

För att de uppställda målen för företagshälsovården skall nås förutsätts att gårdsbesök genomförs i enlighet med företagshälsovårdsplanerna. I detta nu saknas ett centralt uppföljningssystem för uppgörande och genomförande av gårdsbesöksplaner. Enligt de uppgifter om gårdsbesök som anmälts till

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt för erhållande av försäkringspremiensättning har ungefär hälften av de periodiska gårdsbesök som en god företagshälsovårdspraxis förutsätter genomförts. Förenämnda mängd måste anses otillräcklig i relation till de mål som uppställts för företagshälsovården. När det gäller förverkligandet av företagshälsovården för lantbruksföretagare förekommer stora regionala olikheter såväl i fråga om antalet lantbruksföretagare som anslutit sig till företagshälsovården som vad beträffar uppnåendet av den rekommenderade nivån för gårdsbesök. Stora variationer har också förekommit vid anlitan av lantbruksexperter i samband med gårdsbesök. Av en eller annan orsak är inte heller alla lantbruksföretagare villiga att kosta på sig företagshälsovårdstjänster

Europeiska gemenskapen har godkänt rådets rekommendation om förbättring av självständiga yrkesutövares hälsa och säkerhet i arbetet (2003/134/EG), där jordbruket har betraktats som en högrisksektor. I rekommendationen betonas också hur viktigt det är att förebygga olycksfall i arbete och yrkessjukdomar. Medlemsstaterna uppmanas förbättra de självständiga yrkesutövarnas möjligheter att få information om arbetshälsa och säkerhet så att deras hälsa och säkerhet kan förbättras. I Finland bör företagshälsovårdsenheterna ge lantbruksföretagarna råd och handledning i frågor som berör arbetshälsa och skydd i arbete. På grund av resursproblem i hälsovårdscentralerna har man dock mera sällan kunnat göra det. I dagens läge ger också centralenheten för lantbruksföretagares företagshälsovård allmänna råd i frågor som berör skydd i arbete. Dessutom bedriver Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt till lantbruksföretagare riktad verksamhet för skydd i arbete. I verksamheten ingår bland annat allmän information om frågor som berör skydd i arbete för lantbruksföretagare. Sistnämnda verksamhet finansieras via olycksfallsförsäkringssystemet för lantbruksföretagare.

3. Målsättning och de viktigaste förslagen

Lantbruksföretagarna löper större risk att

insjukna i arbetsrelaterad sjukdom eller drabbas av olycksfall än den övriga förvärvsarbetande befolkningen i genomsnitt. I den nuvarande verksamhetsmiljön är det ännu viktigare än förut att företagshälsovården för lantbruksföretagare är välfungerande och till innehållet effektiv. Med hjälp av företagshälsovården bör det vara möjligt att i tid kunna förebygga olycksfallsrisker i arbetsförhållandena och likaså hindra lantbruksföretagarna från att insjukna i arbetsrelaterade sjukdomar samt ge dem stöd när det gäller att upprätthålla arbetsförmågan och främja hälsan.

I takt med att gårdarnas genomsnittliga storlek och arbetsmängd ökar arbetar också avlönad arbetskraft allt oftare på gårdarna. Gårdarna är också lantbruksavbytarens arbetsplats. En förbättring av arbetsförhållandena och arbetsmetoderna på gårdarna främjar förutom lantbruksföretagarnas säkerhet även förenämnda personers skydd i arbete och likaså löper de mindre risk för att insjukna i arbetsrelaterad sjukdom.

Det är motiverat att vidta nya åtgärder när det gäller företagshälsovården för de inom en högrisksektor verksamma lantbruksföretagarna. Det har visat sig att de utvecklingsåtgärder som åstadkommit med hjälp av lagändringarna 1999 inte varit tillräckliga för att effektivisera företagshälsovården för lantbruksföretagare. Gårdsbesöken är ett väsentligt tyngdpunktsområde vid utvecklingen av de förebyggande företagshälsovårdstjänsterna. Med hjälp av dem kan man i tid observera riskfaktorer i arbetsförhållandena och komma med förslag till nödvändiga åtgärder för att förebygga hälsorisker. Likaså kan lantbruksföretagaren i tid hänvisas till yrkesinriktad rehabilitering.

En effektivisering av gårdsbesöken innebär att besöken kan genomföras med regelbunden mellanrum i enlighet med god företagshälsovårdspraxis samt att yrkesövergripande sakkunskap anlitas för gårdsbesöken. Under gårdsbesöken görs iakttagelser om lantbruksföretagarens arbete, arbetsförhållandena, hälsoriskerna i arbetet samt om den fysiska och psykiska belastningen i arbetet. Under besöket ifylls en blankett för utredning av arbetsförhållandena och vid behov utförs arbetshygieniska mätningar. Under besöken görs likaså iakttagelser som berör säkerhet och

olycksfallsrisker i arbetet samt granskas företagshjälsberedskapen och den personliga skyddsutrustningen. Att sakkunniga inom lantbruket deltar i gårdsbesöken är viktigt särskilt när det gäller att planera förbättringar i arbetsförhållandena och förebygga säkerhetsrisker i dem.

Eftersom gårdsbesöken utgör grunden för företagshälsovården för lantbruksföretagare bör ett främjande och en uppföljning av genomförandet av dem betraktas som ett ändamålsenligt medel för att effektivisera företagshälsovården för lantbruksföretagare. För att målet skall uppnås föreslås att ett riksomfattande register över gårdsbesök inom ramen för företagshälsovården för lantbruksföretagare inrättas. Med hjälp av registret blir det möjligt att främja ett genomförande av gårdsbesök så att ett brev, som påminner om att gårdsbesök skall göras i enlighet med företagshälsovårdsplanen, skickas såväl till lantbruksföretagaren som till den som producerar företagshälsovårdstjänsten. Med hjälp av påminnelsebrev kan aktiveras kontakten mellan lantbruksföretagaren och företagshälsovårdsenheten, vilket i sin tur främjar att gårdsbesök genomförs i enlighet med verksamhetsplanen.

Företagshälsovårdsenheten svarar fortfarande för att gårdsbesöken genomförs. Intervallen mellan besöken bestäms i enlighet med målsättningarna i lagen om företagshälsovård och i överensstämmelse med verksamhetsplanen för företagshälsovården med gårdens och företagarens behov som utgångspunkt. Uppgifter om genomförda gårdsbesök och planerade kommande besök förmedlas till företagshälsovårdens gårdsbesöksregister. Det innebär att tidpunkten för nästa besök bestäms under gårdsbesöket eller i samband med den respons som ges därefter, vilket å sin sida ger ökad planmässighet i verksamheten.

För att uppnå regional jämlikhet och långsiktighet i gårdsbesöksverksamheten föreslås att lantbruksexperternas deltagande i de gårdsbesök som görs i enlighet med verksamhetsplanen för företagshälsovården koordineras på riksnivå med hjälp av gårdsbesöksregistret. Syftet är att trygga tillgången till lantbruksexpertis och fokusera resurserna så att den lantbruksexpert som deltar i gårds-

besöket innehar sådan sakkunskap som produktionsinriktningen på ifrågavarande gård förutsätter. Därigenom främjas ett yrkesövergripande förverkligande av företagshälsovården.

Det föreslås att upprätthållandet av gårdsbesöksregistret anförtros Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, till vilken uppgifter om lantbruksföretagare som anslutit sig till företagshälsovården samt om genomförda gårdsbesök redan nu lämnas för erhållande av nedläggning av olycksfallsförsäkringspremien. Bestämmelserna om ett register över gårdsbesök inom ramen för företagshälsovården för lantbruksföretagare samt om Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts uppgifter vid förverkligandet av företagshälsovården föreslås bli intagna i lagen om pension för lantbruksföretagare, som även för övrigt innehåller allmänna bestämmelser om skötande av de uppgifter som hör till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt samt om behandlingen av de data som finns hos pensionsanstalten.

Syftet är att med hjälp av de uppgifter som insamlas och registreras i företagshälsovårdens gårdsbesöksregister effektivisera genomförandet av gårdsbesök, öka planmässigheten och uppföljningen inom företagshälsovården samt garantera ett yrkesövergripande förverkligande av företagshälsovården för lantbruksföretagare. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt upprätthåller registret över gårdsbesök inom ramen för företagshälsovården för lantbruksföretagare. I lagen intas uttryckliga bestämmelser om de uppgifter som behövs för ovanstående ändamål. Sådana känsliga uppgifter som avses i 11 § i personuppgiftslagen (523/1999), exempelvis uppgifter om en persons hälsotillstånd, får inte samlas in i förenämnda register.

Med hjälp av företagshälsovårdens gårdsbesöksregister effektiviseras rådgivningen till lantbruksföretagare om hälsorisker i lantbruksföretagarnas arbetsförhållanden samt om åtgärder genom vilka riskerna kan förebyggas. I samband med gårdsbesöken utreds arbetsförhållandena i detalj, konstateras vilka hälsorisker som förekommer samt ges förslag till hur riskerna kan elimineras. För att effektivisera rådgivningen i anslutning till arbetshälsa och skydd i arbete införs i gårdsbesöksregistret uppgifter om de väsentligaste hälso-

riskerna i arbetsförhållandena som observerats under gårdsbesöken. Likaså införs förslag till åtgärder och ett genomförande av dem. Det gör det möjligt att producera information som riktas direkt till lantbruksföretagarna produktionsinriktningsvis utifrån de problem som observerats på deras gårdar. På grundval av uppgifterna i gårdsbesöksregistret skall Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt göra sammandrag och utredningar om hälsoriskerna i lantbruksföretagarnas arbetsförhållanden samt om åtgärder genom vilka riskerna kan förebyggas. Utöver lantbruksföretagarna kan såväl företagshälsovårdsenheterna som andra instanser som verkställer företagshälsovård för lantbruksföretagare också utnyttja berörda utredningar i sitt eget arbete. Utredningarna ger dessutom nyttig information som grund för en utveckling av lantbruksföretagarnas arbetspensions- och olycksfallsrehabiliteringssystem.

Att lämna sådana uppgifter till företagshälsovårdens gårdsbesöksregister, som berör på gården observerade centrala hälsorisker i arbetsförhållandena jämte förslag till åtgärder, bygger på frivillighet och förutsätter att lantbruksföretagaren givit i personuppgiftslagen avsett särskilt samtycke till att förenämnda uppgifter lämnas.

Målet är att med hjälp av gårdsbesöksregistret effektivisera förverkligandet av företagshälsovården för lantbruksföretagare. Företagshälsovården är i nyckelställning då fråga är om att i tillräckligt god tid hänvisa lantbruksföretagare till yrkesinriktad rehabilitering. Under gårdsbesöket görs en grundlig utredning av lantbruksföretagarens arbetsförhållanden, vilket å sin sida ofta inkluderar information som behövs vid utredning av ärende som gäller yrkesinriktad rehabilitering av lantbruksföretagare. Därför bör ett samarbete mellan företagshälsovården och systemet för yrkesinriktad rehabilitering främjas. När en lantbruksföretagares arbetspensionsrehabilitering eller ett rehabiliteringsärende som ersätts via olycksfallsförsäkringssystemet för lantbruksföretagare behandlas vore det ändamålsenligt om man ur gårdsbesöksregistret kunde få uppgifter om tidpunkten för redan genomförda eller kommande gårdsbesök, eller om under besöken observerade centrala hälsorisker jämte förslag till åtgärder som fö-

retagshälsovården gjort. Den vägen undviks även situationer där ett nytt gårdsbesök görs för att avgöra rehabiliteringsärendet trots att nödvändiga utredningar redan finns tillgängliga. Eftersom de uppgifter om hälsorisker i arbetsförhållandena och förslag till åtgärder som registreras i gårdsbesöksregistret insamlas med lantbruksföretagarens samtycke förutsätts att lantbruksföretagaren samtycker till att uppgifterna utnyttjas när ett rehabiliteringsärende utreds.

För att säkerställa servicenivån och effektivitet i verksamheten inom ramen för företagshälsovården för lantbruksföretagare vore det ändamålsenligt att koncentrera verksamheten till effektivt fungerande enheter. Det kan inom vissa områden innebära att verksamheten centraliseras regionalt. Därför bör man uppmuntra kommunerna till samarbete när det gäller att ordna företagshälsovårdstjänster för lantbruksföretagare. Målet bör främjas genom information som riktas såväl till hälsovårdscentraler som till lantbruksföretagare. Även här fungerar gårdsbesöksregistret som ett nytt medel med hjälp av de statistiska uppgifter som erhålls ur registret. Uppgifterna kan kan likaså tas till hjälp när gårdsbesökens innehåll och mål planeras samt då kvaliteten i dem följs upp.

För att främja dessa mål föreslås att i lagen intas en bestämmelse om att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har till uppgift att allmänt främja ett effektivt förverkligande av företagshälsovårdsvärksamheten för lantbruksföretagare. Bestämmelsen är inte avsedd att ändra nuvarande bestämmelser eller praxis som berör ordnande av företagshälsovård, styrning av verkställigheten eller tillsyn över verksamheten. Till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts uppgifter hör vid sidan av främjande av regionalt kommunsamarbete att planera innehållet i och målen för gårdsbesöken tillsammans med andra myndigheter som svarar för verkställigheten av företagshälsovården samt att följa upp gårdsbesökens kvalitet. Till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts uppgifter hör dessutom att sporra lantbruksföretagare att ansluta sig till företagshälsovården samt att ge dem allmän information i frågor som berör företagshälsovård för lantbruksföretagare.

De kostnader som förverkligandet av före-

tagshälsovården orsakar Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt föreslås bli finansierade via olycksfallsförsäkringssystemet för lantbruksföretagare. Det föreslås att kostnaderna skall räknas som sådana skäligen förvaltningskostnader som avses i 13 § 1 mom. i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981). Redan nu har lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare samband med företagshälsovården via den nedsättning av olycksfallsförsäkringspremien som beviljas lantbruksföretagare som anslutit sig till företagshälsovården samt genom verksamheten för skydd i arbete som finansieras via olycksfallsförsäkringssystemet för lantbruksföretagare. Genom de föreslagna lagändringarna eftersträvas en effektivisering av företagshälsovården för lantbruksföretagare, särskilt när det gäller gårdsbesök, och den vägen även en effektivisering av förebyggande av olycksfall i arbete och yrkessjukdomar hos lantbruksföretagare. Därför är det ändamålsenligt att finansiera uppgifterna via olycksfallsförsäkringssystemet för lantbruksföretagare.

Syftet med de föreslagna lagändringarna är att få företagshälsovården för lantbruksföretagare att fungera effektivare. Företagshälsovårdsenheterna svarar fortfarande för verkställigheten av och innehållet i företagshälsovården, men genom de föreslagna lagändringarna strävar man efter att stöda genomförandet av företagshälsovårdstjänsterna. Hur de föreslagna åtgärder inverkar på effektiviteten i förverkligandet av företagshälsovården följs upp och avsikten är att på grundval av uppföljningen på nytt bedöma hur tillräckliga åtgärder är när det gäller att uppnå målen.

4. Propositionens konsekvenser

4.1. Ekonomiska konsekvenser

Att inrätta ett register över gårdsbesök inom ramen för företagshälsovården för lantbruksföretagare uppskattas orsaka Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt en kostnad på cirka 300 000 euro. Kostnaderna för upprätthållande av registret uppskattas bli 200 000 euro per år. Beloppet inkluderar även de

kostnader som uppstår då de uppgifter om arbetshälsa och skydd i arbete som erhålls ur registret bearbetas för att ställas till företagshälsovårdssystemets och lantbruksföretagarnas förfogande. Förenämnda kostnader föreslås bli finansierade som i 13 § 1 mom. i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare avsedda normerade förvaltningskostnader. Det föreslås inte att normen för förvaltningskostnaderna höjs på grund av de nya uppgifterna, därför ökar förslaget inte statens kostnader för olycksfallsförsäkringsystemet för lantbruksföretagare.

Enligt Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts statistik var cirka 95 000 lantbruksföretagare försäkrade enligt lagen om pension för lantbruksföretagare vid utgången av 2003. Ungefär 37 000 av dem, dvs. något under 40 procent, omfattades av företagshälsovården i slutet av 2003. Under fyraårsperioden 2000-2003 genomfördes totalt vidpass 14 000 gårdsbesök. Genom de föreslagna ändringarna eftersträvas högre effektivitet när det gäller att genomföra gårdsbesök inom ramen för företagshälsovården. Om företagshälsovården effektiveras så att man i fråga om gårdsbesök kommer in i ett kretslopp som harmonierar med en god företagshälsovårdspraxis, ökar sannolikt antalet genomförda gårdsbesök jämfört med nuläget, vilket gör att ersättningsutgifterna enligt sjukförsäkringslagen ökar i någon mån liksom även den andel av kostnaderna för gårdsbesök som skall ersättas av statens medel. Om företagshälsovården på lång sikt blir effektivare bidrar detta å andra sidan till att lantbruksföretagarna orkar bättre i arbetet, vilket för sin del har minskande inverkan på pensionsutgifterna. Om säkerheten på gårdarna och de förhållanden som inverkar på arbetshälsan därtill förbättras kan det leda till att såväl antalet olycksfall på gårdarna som antalet konstaterade yrkes-sjukdomar hos lantbruksföretagare minskar.

4.2. Konsekvenser i fråga om organisation och personal

Det föreslås att gårdsbesöksregistret inrättas i Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Avsikten är att uppgifter till företagshälsovårdens gårdsbesöksregister lämnas genom

en teknisk anslutning som öppnas för företagshälsovårdsenheterna för lämnande av uppgifter. Tanken är den att lämnandet av uppgifter tekniskt genomförs så att den responsblankett, som fylls i för gårdsbesöksregistret, kan utnyttjas i företagshälsovårdens egen verksamhet, varvid arbetsmängden för de yrkesutbildade personerna inom företagshälsovården inte ökar. Upprätthållandet av ett gårdsbesöksregister uppskattas inte ha någon nämnvärd inverkan på Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts organisation och personal.

5. Beredningen av propositionen

Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte den 17 december 2002 en arbetsgrupp för utveckling av företagshälsovården för lantbruksföretagare med uppgift att utreda behovet av åtgärder för att utveckla företagshälsovården för lantbruksföretagare. I sitt betänkande av den 26 juli 2003 (Utvecklande av företagshälsovården för lantbruksföretagare MYTKY II; Social- och hälsovårdsministeriets promemorior; 2003:24) ansåg arbetsgruppen att gårdsbesöken utgör ett viktigt tyngdpunktsområde när företagshälsovården för lantbruksföretagare utvecklas och föreslog därför att ett gårdsbesöksregister inrättas hos Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Följande instanser har lämnat utlåtande om arbetsgruppens promemoria: Institutet för arbetshygien, Finlands Industrimedicinska Förening, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Folkpensionsanstalten, ProAgria Maseutukeskusten Liitto, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter, arbetarskyddsavdelningen vid social- och hälsovårdsministeriet, försäkringsavdelningen vid social- och hälsovårdsministeriet samt dataombudsmannens byrå. I utlåtandena ansågs allmänt att det finns behov av att utveckla företagshälsovården för lantbruksföretagare och att inrätta ett gårdsbesöksregister betraktades som det mest väsentliga utvecklingsförslaget i arbetsgruppens promemoria. När det gäller datasekretessfrågorna i anslutning till gårdsbesöksregistret har därtill skaffats ett nytt utlåtande från dataombudsmannens byrå efter det detaljerna preciserats.

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet. I samband med beredningen har Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och Finlands Kommunförbund hörts.

6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2005 och avses bli behandlad i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1. Lag om pension för lantbruksföretagare

16 §. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt sköter de uppgifter som enligt bestämmelserna i lagen om pension för lantbruksföretagare hör till den. Det föreslås att till 16 § 1 mom. fogas en ny 9-punkt där det föreskrivs att pensionsanstalten sköter uppgifter i anslutning till i lagen om företagshälsovård avsedd företagshälsovård för lantbruksföretagare på det sätt som bestäms i lagen om pension för lantbruksföretagare.

16 a §. Det föreslås att detaljerade bestämmelser om Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts uppgifter i anslutning till företagshälsovården för lantbruksföretagare intas i en ny 16 a §. I 1 mom. 1 punkten föreskrivs att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt upprätthåller ett särskilt riksomfattande register över gårdsbesök inom ramen för företagshälsovården för lantbruksföretagare för att effektivisera och följa upp genomförandet av företagshälsovårdens gårdsbesök. I 1 mom. 2 punkten föreskrivs att pensionsanstalten också har till uppgift att främja att i lagen om företagshälsovård avsedda sakkunniga inom lantbruket deltar i gårdsbesök. Det sker genom att koordinera uppgifter om de sakkunnigas förtroenhet med lantbruk samt om tillgången till och anlita dem på riksnivå. I punkterna 3 och 4 i momentet föreskrivs att pensionsanstalten på grundval av de uppgifter som erhålls ur gårdsbesöksregistret skall föra och publicera statistik över hur företagshälsovården förverkligats samt göra utredningar om hälsorisker i lantbruksföretagares arbetsförhållanden och om åtgärder genom vilka riskerna kan förebyggas. Pensionsanstalten har ytterligare till uppgift att bidra till att företagshälsovårdsverksamheten för lantbruksföretagare förverkligas effektivt. Bestämmelser om detta finns i 5 punkten.

I 2 mom. föreskrivs att bestämmelser om finansieringen av de kostnader som de i 1

mom. avsedda uppgifterna orsakar Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt intas i 13 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare.

19 d §. Det föreslås att till lagen om pension för lantbruksföretagare fogas en ny 19 d §, där det föreskrivs att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt utan hinder av sekretessbestämmelser har rätt att av producenten av företagshälsovårdstjänster få de uppgifter som pensionsanstalten behöver för att sköta de uppgifter som föreskrivs i 16 a §. I 1 mom. finns bestämmelser om pensionsanstaltens rätt att samla in och registrera de erhållna uppgifterna i form av ett register över gårdsbesök inom företagshälsovården, vilket utgör i personuppgiftslagen avsett personregister. Pensionsanstalten är i personuppgiftslagen avsedd registeransvarig. I lagrummet föreskrivs ett uttryckligt förbud mot insamling och registrering av i personuppgiftslagen avsedda känsliga uppgifter, exempelvis uppgifter om en persons hälsotillstånd.

I 2 mom. finns en förteckning över vilka uppgifter pensionsanstalten har rätt att utan lantbruksföretagarens samtycke erhålla för att sköta de uppgifter som anges i 16 a § 1 mom. 1 och 2 punkten. Uppgifterna hänförs sig till skötandet av företagshälsovårdens gårdsbesöksregister och styrningen av lantbruksexperternas verksamhet.

I 3 mom. finns bestämmelser om uppgifter som kan insamlas bara med lantbruksföretagarens samtycke. Dylika uppgifter är centrala hälsorisker i arbetsförhållandena som observerats under gårdsbesöket, förslag till åtgärder samt hur de genomförts. Uppgifterna insamlas för att sköta de uppgifter som nämns i 16 a § 4 punkten. För att göra samarbetet mellan företagshälsovården och systemet för yrkesinriktad rehabilitering mera effektivt föreslås vidare att i 3 mom. intas bestämmelser om att det med lantbruksföretagarens samtycke är möjligt att utnyttja uppgifterna i gårdsbesöksregistret när ett ärende som gäller yrkesinriktad rehabilitering av lantbruksföretagaren utreds. Lantbruksföretagarens sam-

tycke till utlämnande av uppgifter skall vara skriftligt och preciserat på det sätt som avses i personuppgiftslagen. Varje lantbruksföretagare som arbetar på gården har självständig rätt att besluta om utlämnande av uppgifter till gårdsbesöksregistret. Samtycke till utlämnande av uppgifter för förenämnda ändamål skall ges skilt i samband med varje gårdsbesök.

I 4 mom. föreskrivs att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har rätt att få i 2 och 3 mom. avsedda uppgifter avgiftsfritt av producenter av företagshälsovårdstjänster. I lagrummet konstateras dessutom att en teknisk anslutning till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts gårdsbesöksregister kan öppnas för förmedling av information till producenter av företagshälsovårdstjänster. Producenterna kan då också utnyttja gårdsbesöksregistret som ett hjälpmedel i sin egen verksamhet när det gäller verkställigheten av företagshälsovården för lantbruksföretagare.

19 e §. I 1 mom. föreskrivs om förstöring av uppgifter. De uppgifter som registrerats i gårdsbesöksregistret skall förstöras inom tio år efter det gårdsbesöket gjordes. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt svarar för att uppgifterna förstörs.

Det föreslås att i 2 mom. intas en bestämmelse om utlämnande av uppgifter enligt vilken pensionsanstalten inte får utlämna i gårdsbesöksregistret registrerade uppgifter, om det inte särskilt bestämts i lag eller om berörda person inte ger sitt samtycke till att uppgifterna utlämnas. Uppgifter kan dock utlämnas för vetenskaplig forskning på sätt som föreskrivs i 28 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

2. Lag om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare

13 §. Olycksfallsförsäkringssystemet för lantbruksföretagare har samband med företagshälsovården för lantbruksföretagare via den nedsättning av olycksfallsförsäkringspremien som beviljas lantbruksföretagare som anslutit sig till företagshälsovården samt genom den verksamhet för skydd i arbete som ingår i olycksfallsförsäkringssystemet. Genom Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts deltagande i effektiveringen av före-

tagshälsovårdsverksamheten åsyftas särskilt att genomförandet av gårdsbesök främjas. Ett viktigt mål för gårdsbeöken är å andra sidan att förebygga olycksfall i arbete och yrkessjukdomar. Därför är det motiverat att de kostnader som de i 16 a § lagen om pension för lantbruksföretagare föreskrivna uppgifterna i anslutning till företagshälsovården orsakar Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt finansieras via olycksfallsförsäkringssystemet för lantbruksföretagare. Detta föreslås bli genomfört så att förenämnda kostnader med stöd av ett nytt 3 mom. som fogas till 13 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare räknas till de i 1 mom. i nämnda paragraf avsedda skäliga förvaltningskostnaderna för olycksfallsförsäkringssystemet för lantbruksföretagare. På samma gång blir det nuvarande 3 mom. i paragrafen 4 mom.

22 §. Det föreslås att till lagrummets 1 mom. fogas en hänvisningsbestämmelse till 19 d § 3 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare. På så sätt blir det möjligt att med lantbruksföretagarens samtycke också utnyttja uppgifterna i gårdsbesöksregistret vid utredning av ett rehabiliteringsärende som skall ersättas från olycksfallsförsäkringssystemet för lantbruksföretagare.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2005. Avsikten är att inrätta gårdsbesöksregistret genast efter det lagen trätt i kraft. Verkställigheten av lagen förutsätter bland annat att ett ADB-system skapas för gårdsbesöksregistret. I ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare föreskrivs därför att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt får vidta åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter innan lagen träder i kraft.

4. Lagstiftningsordning

I propositionen föreslås att ett gårdsbesöksregister inom ramen för företagshälsovården för lantbruksföretagare inrättas och med hjälp av registret effektivteras företagshälsovården för lantbruksföretagare. Enligt 10 § i

grundlagen skall närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Det gårdsbesöksregister som föreslås i propositionen är i personuppgiftslagen avsett personregister, på vilket personuppgiftslagen tillämpas. Dataombudsmannens ställningstaganden i anslutning till datasekretess har beaktats i propositionen. Skyddet för personuppgifter garanteras sålunda på det sätt

grundlagen förutsätter. Propositionen innehåller inte heller för övrigt sådana ändringar som skulle ingripa i individens grundlagsenliga rättigheter. Lagarna i propositionen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslagen

1.

Lag**om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/1969) 16 § 1 mom. 8 punkten, sådan den lyder i lag 1045/1999,
fogas till 16 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i sistnämnda lag och i lag 1298/1994, en ny 9 punkt till lagen, en ny 16 a § i stället för den 16 a § som upphävts genom lag 377/2001 samt till lagen nya 19 d och 19 e § som följer:

16 §

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har till uppgift att sköta

8) avbyterservice för lantbruksföretagare enligt lagen om avbyterservice för lantbruksföretagare (1231/1996),

9) uppgifter i anslutning till i lagen om företagshälsovård (1383/2001) avsedd företagshälsovård för lantbruksföretagare enligt denna lag.

16 a §

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts uppgifter enligt 16 § 1 mom. 9 punkten är att

1) upprätthålla register över gårdsbesök inom ramen för företagshälsovård för lantbruksföretagare för att effektivera och följa upp genomförandet av gårdsbesök,

2) främja att i lagen om företagshälsovård avsedda sakkunniga inom lantbruket deltar i gårdsbesök i enlighet med verksamhetsplanerna för företagshälsovården,

3) föra och publicera statistik på grundval av uppgifterna i gårdsbesöksregistret,

4) utifrån uppgifterna i gårdsbesöksregistret göra utredningar om hälsorisker i lantbruksföretagares arbetsförhållanden samt om åtgärder genom vilka riskerna kan förebyggas,

5) bidra till att företagshälsovårdsverksamheten för lantbruksföretagare förverkligas effektivt.

Bestämmelser om finansieringen av de kostnader som uppgifterna enligt 1 mom. orsakar Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt ingår i 13 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare.

19 d §

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har rätt att samla in och i gårdsbesöksregistret registrera i 2 och 3 mom. nämnda uppgifter för skötande av uppgifterna enligt 16 a §. På gårdsbesöksregistret tillämpas personuppgiftslagen (523/1999), om inte något annat bestäms i denna lag. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt är i personuppgiftslagen avsedd registeransvarig. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har inte rätt att samla in och i gårdsbesöksregistret registrera sådana känsliga uppgifter som avses i 11 § i personuppgiftslagen.

För skötande av uppgifter som avses i 16 a § 1 mom. 1 och 2 punkten har Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt utan hinder av sekretessbestämmelser och övriga bestämmelser om erhållande av uppgifter rätt att av i 7 § i lagen om företagshälsovård avsedda producenter av företagshälsovårdstjänster få följande uppgifter:

- 1) lantbruksföretagarens namn och personbeteckning,
- 2) gårdsbruksenhetens produktionsinriktning,
- 3) datum för anslutning till företagshälsovården,
- 4) tidpunkten för och deltagare i planerade gårdsbesök,
- 5) genomförda gårdsbesök och vem som deltagit i dem.

För skötande av uppgift som avses i 16 a § 1 mom. 4 punkten har Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt rätt att av i 7 § i lagen om företagshälsovård avsedda producenter av företagshälsovårdstjänster få uppgifter om centrala hälsorisker i arbetsförhållandena som observerats under gårdsbesök samt om förslag till åtgärder och hur de genomförs, om den lantbruksföretagare som berörs har samtyckt till att nämnda uppgifter utlämnas. Med lantbruksföretagarens samtycke kan uppgifterna även utnyttjas vid utredning av ärende som gäller yrkesinriktad rehabilitering av lantbruksföretagaren enligt denna lag.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har rätt att få i 2 och 3 mom. avsedda uppgifter

avgiftsfritt. För utlämnande av uppgifter kan en teknisk anslutning till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts gårdsbesöksregister öppnas för producenter av företagshälsovårdstjänster.

19 e §

De uppgifter som registrerats i gårdsbesöksregistret skall förstöras inom tio år efter det gårdsbesöket gjordes.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har inte rätt att utlämna uppgifter som registrerats i det gårdsbesöksregister som avses i 16 a §, om inte annat bestäms någon annanstans i lag eller den vars uppgifter det gäller ger sitt samtycke därtill. Uppgifter som avses ovan kan utlämnas för vetenskaplig forskning på sätt som föreskrivs i 28 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt får vidta åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 13 och 22 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 23 december 1981 om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981) 22 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1374/2003,
fogas till 13 §, sådan den lyder i lag 924/2003, ett nytt 3 mom. varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

13 §

Till de i 1 mom. avsedda skäligena förvaltningskostnaderna räknas även de kostnader som orsakas av skötande av uppgifter enligt 16 a § lagen om pension för lantbruksföretagare.
-----

22 §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller i tillämpliga delar dessutom 19 § 1 mom. sista meningen samt 2 och 3 mom. lagen om pension för arbetstagare, 16 och 17 § samt 19 d § 3 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare samt 30 a och 30 b §,

55 § 1 mom. samt 61 a, 63, 64 h och 64 i § lagen om olycksfallsförsäkring. Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt är skyldig att delta i den verksamhet som Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund bedriver och som nämns i 30 a och 30 b § lagen om olycksfallsförsäkring samt i kostnaderna för denna verksamhet till den del dessa hänför sig till verkställigheten av denna lag. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer på ansökan av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt de grunder enligt vilka ovan nämnda kostnader skall räknas ut.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Helsingfors den 14 september 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

1.

Lag**om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/1969) 16 § 1 mom. 8 punkten, sådan den lyder i lag 1045/1999,
fogas till 16 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i sistnämnda lag och i lag 1298/1994, en ny 9 punkt till lagen, en ny 16 a § i stället för den 16 a § som upphävts genom lag 377/2001 samt till lagen nya 19 d och 19 e § som följer:

*Gällande lydelse**Förslagen lydelse*

16 §

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har till uppgift att sköta

8) avbytarservice för lantbruksföretagare enligt lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (1231/1996).

16 §

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har till uppgift att sköta

8) avbytarservice för lantbruksföretagare enligt lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (1231/1996),
9) uppgifter i anslutning till i lagen om företagshälsovård (1383/2001) avsedd företagshälsovård för lantbruksföretagare enligt denna lag.

16 a §

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts uppgifter enligt 16 § 1 mom. 9 punkten är att

1) upprätthålla register över gårdsbesök inom ramen för företagshälsovård för lantbruksföretagare för att effektivera och följa upp genomförandet av gårdsbesök,

2) främja att i lagen om företagshälsovård avsedda sakkunniga inom lantbruket deltar i gårdsbesök i enlighet med verksam-

hetsplanerna för företagshälsovården,

3) föra och publicera statistik på grundval av uppgifterna i gårdsbesöksregistret,

4) utifrån uppgifterna i gårdsbesöksregistret göra utredningar om hälsorisker i lantbruksföretagares arbetsförhållanden samt om åtgärder genom vilka riskerna kan förebyggas,

5) bidra till att företagshälsovårdsverksamheten för lantbruksföretagare förverkligas effektivt.

Bestämmelser om finansieringen av de kostnader som uppgifterna enligt 1 mom. orsakar Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt ingår i 13 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare.

19 d §

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har rätt att samla in och i gårdsbesöksregistret registrera i 2 och 3 mom. nämnda uppgifter för skötande av uppgifterna enligt 16 a §. På gårdsbesöksregistret tillämpas personuppgiftslagen (523/1999), om inte något annat bestäms i denna lag. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt är i personuppgiftslagen avsedd registeransvarig. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har inte rätt att samla in och i gårdsbesöksregistret registrera sådana känsliga uppgifter som avses i 11 § i personuppgiftslagen.

För skötande av uppgifter som avses i 16 a § 1 mom. 1 och 2 punkten har Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt utan hinder av sekretessbestämmelser och övriga bestämmelser om erhållande av uppgifter rätt att av i 7 § i lagen om företagshälsovård avsedda producenter av företagshälsovårdstjänster få följande uppgifter:

1) lantbruksföretagarens namn och personbeteckning,

2) gårdsbruksenhetens produktionsinriktning,

3) datum för anslutning till företagshälsovården,

4) tidpunkten för och deltagare i planerade gårdsbesök,

5) genomförda gårdsbesök och vem som deltagit i dem.

För skötande av uppgift som avses i 16 a § 1 mom. 4 punkten har Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt rätt att av i 7 § i lagen om företagshälsovård avsedda producenter av företagshälsovårdstjänster få uppgifter om centrala hälsorisker i arbetsförhållandena som observerats under gårdsbesök samt om förslag till åtgärder och hur de genomförs, om den lantbruksföretagare som berörs har samtyckt till att nämnda uppgifter utlämnas. Med lantbruksföretagarens samtycke kan uppgifterna även utnyttjas vid utredning av ärende som gäller yrkesinriktad rehabilitering av lantbruksföretagaren enligt denna lag.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har rätt att få i 2 och 3 mom. avsedda uppgifter avgiftsfritt. För utlämnande av uppgifter kan en teknisk anslutning till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts gårdsbesöksregister öppnas för producenter av företagshälsovårdstjänster.

19 e §

De uppgifter som registrerats i gårdsbesöksregistret skall förstöras inom tio år efter det gårdsbesöket gjordes.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har inte rätt att utlämna uppgifter som registrerats i det gårdsbesöksregister som avses i 16 a §, om inte annat bestäms någon annanstans i lag eller den vars uppgifter det gäller ger sitt samtycke därtill. Uppgifter som avses ovan kan utlämnas för vetenskaplig forskning på sätt som föreskrivs i 28 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt får vidta åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 13 och 22 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 23 december 1981 om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981) 22 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1374/2003,
fogas till 13 §, sådan den lyder i lag 924/2003, ett nytt 3 mom. varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

22 §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller i tillämpliga delar dessutom 19 § 1 mom. sista meningen samt 2 och 3 mom. lagen om pension för arbetstagare, 16 och 17 § lagen om pension för lantbruksföretagare samt 30 a och 30 b §, 55 § 1 mom. samt 61 a, 63, 64 h och 64 i § lagen om olycksfallsförsäkring. Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt är skyldig att delta i den verksamhet som Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund bedriver och som nämns i 30 a och 30 b § lagen om olycksfallsförsäkring samt i kostnaderna för denna verksamhet till den del dessa hänför sig till verkställigheten av denna lag. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer på ansökan av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt de grunder enligt vilka ovan nämnda kostnader skall räknas ut.

Föreslagen lydelse

13 §

Till de i 1 mom. avsedda skäligena förvaltningskostnaderna räknas även de kostnader som orsakas av skötande av uppgifter enligt 16 a § lagen om pension för lantbruksföretagare.

22 §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller i tillämpliga delar dessutom 19 § 1 mom. sista meningen samt 2 och 3 mom. lagen om pension för arbetstagare, 16 och 17 § samt 19 d § 3 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare samt 30 a och 30 b §, 55 § 1 mom. samt 61 a, 63, 64 h och 64 i § lagen om olycksfallsförsäkring. Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt är skyldig att delta i den verksamhet som Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund bedriver och som nämns i 30 a och 30 b § lagen om olycksfallsförsäkring samt i kostnaderna för denna verksamhet till den del dessa hänför sig till verkställigheten av denna lag. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer på ansökan av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt de grunder enligt vilka ovan nämnda kostnader skall räknas ut.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.